

LUBLANSKE

NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA,

Sabbota 14. d.

Kosaperska 1797.

Nro. 82.

Danej 4. Kosaperska.,

Prinz Joseph Ogerski Dvornik je peršel na
Danej is ogerskiga 28. dan Kimoviza.

Joannes Shimmer fajmashter ene nove ma-
le fare, je daroval sa vojsko 24. frajz, 9. riuh,
26. pertov vsake sorte, 4. konze platna, inu 4.
goldinarje denarjov.

Na laskhi meji, per Gorizi, iuu v' Korata-
ni delajo sakope, inu terdnave, de bode vese
perpravleno, ako nebode mir poglihan biti mo-
gel, inu ako bi sovrashnik netel jenet.

Oger-

Ogerški orošniki so is logarja per mešti Stein am Anger šli po hišah v' kvarterje. Dvornik Prinz Zosef so povsod orošnike pregledali, inu v' oroshji skušhali. V' Sagrebi so bili nih kraljeva visokost s' posebno zhaſtjo prejeti.

Od lani do sdej so meštiani v' Lembergi strashe opravljali. 20. Kimoviza so peršli spet soldatje v' garnison nasaj, inu meštiani so bili s' veliko zhaſtjo od zhuvanja reſheni.

Spania.

Do sdej so per kraljevimi dvori molzhali, kaj fa ene nesreže nam je potreſ v' Ameriki naređil; al piſma od tam so peršhle, katere to strasno pergodbo popisujejo, s' tem besedami: Potreſ je sazhel zheterti dan meſeza Svizhana ob sedmih sjutrej po deshelah Takunga, Ambato, Riobamba, Alaofi, Kimbo, inu Kvito. Noben sid ni ostal, vse je poderto. Ogen mezhiozhi hrib Makas je sazhel is soje sređe ven metat, od tod je peršhel potreſ, gora je pokala, druge gore so se treſle, na kup padale, gorele, perfek, kamenje ven metale, inu gorozho shlindro kakor potoke is sebe dajale. Nekatere so pözhele, inu zele potope tekozhoh vodá islile. En hrib Igualta je ukup padel, inu en neisrezhen zurek shlindre is nega derl; shlindra je naprej lesla, inu mešta Gapalpi, Shent Andrej, Guodno, Embics, Guanando, tudi vezh drugeh okraja

krájn salta, de ni posnat, ké so stále. Hríb de
Ja Moja se je tako rezhi v' vodo ras-topil, inu
posherl mésta Pelile inu Shent Ildefonso; ker je
per tavshent duh konez vsélo. En drugi verh
Kukro s' imenám je na vaf ravno tiga iména je
na vaf ravno tiga iména padel, de ni ena du-
sha odshla, katéra bi védela, kej od té nesre-
zhe povedat. Gora Jatigui je ropila zhes mésto
Masdro, en prepád se odprè, inu poshrè mésto
kíshe, zerkve, inu okrajno; same dvé dušhe ste
ostale. Na mésti hísh je sdej en jésér poln smol-
natiga blata, is katériga sheplo inu ogen diha.
Ni mogozhe fhtevilo pomorjenih sturiti, Deshe-
le Riobamba, Ambato, inu Takunga so narvezh
terpéle. V' Takungi je silno ludi od sheje kon-
zhanih, ker so vse vode polne blata, shepla,
inu fkaséne bile. Poloviza gore Kulsa je padla,
inu mésto Riobamba pokrila; kamen ni ostal na
kaméni; vse je splásheno, vse trepézhe; zéste
so v' potoke, tergi v' jésere inu prepáde prever-
neni; vse je s' parstjo pokrito. Nekatera hísha
je popréd na verh hríbov stála, sdej leshí v' do-
lini, nekatera je na ravnim bila, sdej pa gori
na visokih hríbih tizhí; dosti jeh je bres shkóde
drugám perstavlénéh. Donef stóje, al morebit
jutri ih vezh ne bode. Mi smo sbrani na pla-
navi Kasabamba; eden nima roke, drugi nima
noge; enimu so staríshi pobiti, drugimu otrozi;
nobeden si ne upa bliso mésta it, sa volo smra-
da trohnozhih telésov. Ni mogozhe sa dváset
liber lé en sam hleb kruha dobiti, de bi ravno

na rokah denarje okoli nosil; ni kruha, inu ni druge pomozhi, kakor od lakote konez sturiti.

Franzofsko.

Nafhe dve oblasti sta si dosti dobre; ena postave dela inu ukasuje, druga to ispeluje inu dopolni, kar je sapovedano. Ukasiozha gręde na roko dopolniozhi; od takrat, kar so zheterti dan Kimoviza nekaj mosh istrebili. Ukasiozha sbora tih 500. inu tih 250. ne dershita posvetvanjov na sledni desęti dan, ga prasnujeta; inu mislita jesęnsko prasnovanje, ali vakanze skus vezh dni upelat; de bodo timzhafi lę sami peteri vse vishali, inu ludi pervadili, de ih bodo rajshi bogali, kakor do sdej.

Sa denarje gręde narhojshi; stitridefset tavshent millionov liber po osem groshov je dolga, to snese okoli 14,000. million goldinarjev nafhiga zefarskiga denarja. Eden med sbranimi Villers je svet dajal, de se ima tretji del tiga dolga s' dolshnimi pisimi plazhat, katere bodo per prodajanji deshelneh lastin namesti gotoviga nasaj usęte. Drugi so mu super govorili, de na tako visho bode spęt papirnaft denar upęlan, inu de skus to bode glihanje obversheno, katęro je s' dolshnikimi bilo narejeno, ih s' gotovim pozhzi plazhat. Al Villers je odgovoril: „odkrito sposnam, de ni mogozhe 40,000. millionov plazhat, ni mogozhe pravizo sturiti; zhlovek je takrat dolshan pravizhen biti, kader more, ne kader

der po nobeni ženi nemore; dazj nemoremo povishat, tedej skus deshelne lastine ględejmo deshelne dolshnike odpraviti. „Dolgo so se moshje med seboj modrovali, inu glavo praskali; sadnizh je per besędah ostalo, kar je Villers svetoval — Saręf more po lasch hodit, kader je na tavshente od millionov dolga!

Mir s'Portugalam je od sbora tih 250. starishih poterjen bil na 14. Kimoviza; zhes dva dni so prasniki dershali, savol desętiga dnęva.

Vsi venpotegnenzi grędo is Parisa inu is franzoskiga ven, kateri so letaf is potujiga nasaj perfhli, inu im ni perpusheno ostan, sato ker so v'samęro zhetertiga dnęva poprejshniga męseza padli.

Shkofi inu mafhniki sedajnega zerkveniga sbiralishha v'Parisi so volno persegli, de ozhejo prizhiozhim oblastam inu republikim pokorni biti.

London 27. Kimoviza.

Tekarja sta v'morji utonila, katęra sta odgovor v'męsto Lille nosila, na kaj se Britania v'mir s'franzosam spusti. So bile v'ufinateh tafhkah tri so ujęte, ena se je sgubila; sdajzi sta dva druga nefla, to, kar se je sgubilo. Vse zhaka na mir, inu sheli, de bi se en sřezhen konez narędil.

General Aberkrombie je pršhel is Amerike domù povędat, kaj je lętaf tam opravil, perdobil, inu kako nafhe rezhi tam stoję.

Lordu Shent Vinzent bomo na pomozh pofjali 6. verftneh bark, de bode lashej pred brodam Kadiks pertifkal.

V' Irlandi fo povódni inu hudo ureme filno fhkodo fturili, hifhe iuu shivino pobrali.)

Kral pufti dęlat 20. novch verftneh bark, ena bode imęla 110. kanonov, te druge po nękaj majn.

Is Amerike fmo dobili tako lęp zucker, kakorfhniga fhe ni bilo vidit; fo popravili viſho zucker ſaditi, inu semlo ſajn obdęlat, ſato je lepſhi inu ſhlahtniſhi poſtal.

V' poldnęvnim morji uni kraj jutrove Indie je v'ſadnim ſtoletji (Jahrhundert) en velik otok ſnajden; ſe novi Holland imenuje, ali pak Ulimaroa. Je tako proſtran, kakor Europa. Na ta otok fo engendarji ſazheli pred nekaterimi lętami taifte poſhilat, kateri fo glavo ſapadli, ali fiſzer porędniga ſhivlenja bili, moſhke inu ſhęnfke. Nekej domazhih je od nekidaj tam najdenih; sdej pa zhlovēfhki rođ zhedalej bol gori jemle, kar fo britanſki huđobniki tamkej. Selkirk eden narporędnifhkih je sdej med nimi narbogatifhi. Ta je domà kluzhavenze gori dęval,
v' hi-

v' hifhe lomil, inu kradel, kar je mogel. V' novim Hollandi je sazheł kupzhio, poſede nekaj ſto niv, inu novin te rodovitne semle, ima narbolſhi oſtario inu kaffetario; verh tiga je sdej fhe komedie derſhat sazhel, inu en theater ali ględalfhe napravil.

Holland 16. Kimoviza.

Hollendarji ſo veſeli zkes to, kar ſe je v' Pariſi 4. dan tiga meſza ſgodilo, ſo puſtili Pariſarjam ſrežho voſhit; inu ſo velike veſela obhajali, goſtarie inu pleſove derſhali.

Ena komedia od 21. moſh je povele dobila, de ima v' ſheſtih meſzih drugo Poſtavo nameſti uni dan ſavershene narediti; moſhje ſo is vſeh ſędem deſheł, inu vezhidel republikanarji.

Novizh je ſpeť povele dano, de vſi fran-
zofki venpotegnenci imajo it ven is hollendar-
ſkeh deſheł, inu drugej perbeſhiſhe iſkat.

Zisalpinska republika je naſhi hollendarſki napovedala, de je ſa ſamaſvojo poſtavlana, inu je ponudila v' perjasnoſti s' naſho ſhivit, ſato, ker ſe obęma enako godi, de moreta s' tim derſhat, bres kateriga nemoreta terdne obſtati.

Naſhe barke ſo iſprasnili, ſoldatje ſo ſhli v' kvarterje, inu tako ne bode nizh is naſhiga bojovanja na morji, na katero ſo ſe zelo leťo uſtili.

Nemška.

Markgraf v' desheli Baaden je 14. Kimovi-za oſtro ſapovedal; nobeniga franzoſkiga ven-potegnenza pod ſtręho jemati, nej bode niſkiga al viſokiga roda; morejo vſi naprej, inu le v' ta-bernah ſinejo timzhaſi prebivat, dokler dalej ſkus deſhelo odidejo.

Lublana.

Heſi pojdejo v' kratkim domu na nemſhko, kar ſo vunajnih ſoldatov imęli, ſo ih iſpuſtili, kar je domazhih Darmſtetarjev, ih Landgraf na dom poklizhe.

V' Torek inu ſrędo ſo ſtanovi krainſke de-ſhele Landtag derſhali, inu ſa pooblaſtene ali Ferordnetarje poſtavili Barona Shveiger, Barona Bilihgraz, inu ſhlahtniga goſpoga Kalberg.

Vmerli ſo v' Lublani.

7. dan Kosaperka.

Theresia Slavez, kmetiſka hzhi, 7. l. na pred-meſtji Nro. 24

Maria Suplika, dekle, 50. l. ſtara, v' hręno-vi gaſi Nro. 25.

30. Kosaperſka bode lizitirana hiſhe ranki-ga goſp. Naze Antingarja na predmeſtji N. 152 per meſtni goſpoſki ob 3. popoldne; inu na 23. dan tudi popoldne hiſha Jurja Zhinkel na pred-meſtji Nro. 29.

Sedemnaſti dan Kosaperſka bode premo-shenje ranze Brajerze ob treh popoldne deſeno; ravno ob ti uri tudi premoſhenje rankiga Joſef Zhernivez fajmaſtra iſ Hotęderſhize, inu maſh-nika Aleks Sebalz; na 24. dan popoldne pa ran-kiga Doktorja Volfgang Poſſoviz.